

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานครฯบัวลำภู เขต 2
เลขที่รับ..... 15502 .....
วันที่..... 26.๑๐.๒๕๖๖ .....
เวลา..... 10:14 .....

ที่ ศธ ๐๔๓๑๖/ว๓๔๖๙

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปีบุรี นครนายก
๖๐ หมู่ ๑๔ ถนนสุวรรณศร ตำบลบ้านพระ^๑
อำเภอเมืองปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี ๒๕๕๗๓๐

๘ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา/มัธยมศึกษา ทุกเขต

ส่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทคัดย่อ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย
ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปีบุรี นครนายก จำนวน ๑ ชุด
๒. แบบตอบรับเอกสารเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นางจารุวรรณ บุญโถ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา^๑
ประจำปีบุรี นครนายก มีความประสงค์จะเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะ^๑
ผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน^๑
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปีบุรี นครนายก ซึ่งเป็นผลงานการปฏิบัติงานในหน้าที่
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา^๑
ประจำปีบุรี นครนายก เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาการจัดการศึกษา และแนวทางในการส่งเสริม
การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาต่อไป

ในการนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปีบุรี นครนายก จึงขอเผยแพร่ผลงาน
ทางวิชาการดังกล่าวมายังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของท่าน พร้อมทั้งขอความอนุเคราะห์ตอบรับเอกสาร
เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ noppaklaospm@outlook.com
หรือทาง ID Line : idpae

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางจารุวรรณ บุญโถ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำปีบุรี นครนายก

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐ ๓๗๒๑ ๐๔๔๓-๔๔ ต่อ ๑๑

โทรสาร ๐ ๓๗๒๑ ๐๔๔๑

ชื่อเรื่องวิจัย : รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชกาลที่ ๑๐
ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำจังหวัด นครนายก

ผู้วิจัย : นางจารุวรรณ บุญโต

หน่วยงาน : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำจังหวัด นครนายก

ปีที่วิจัย : พ.ศ. ๒๕๖๖

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมาย ๓ ประการคือ เพื่อศึกษาสภาพและองค์ประกอบของคุณลักษณะผู้เรียน เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน รวมทั้งเพื่อประเมินประสิทธิภาพและยืนยันรูปแบบของการพัฒนา คุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำจังหวัด นครนายก ที่พัฒนาขึ้น สำหรับการดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ ๑ ขั้นรวมรวมปัญหา (Problem Formulation) เป็นการศึกษาสภาพ และองค์ประกอบ สำคัญในการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาโดยการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสัมภาษณ์การจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) สำหรับกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิระยะที่ ๒ ขั้นพัฒนารูปแบบ (Model Construction) และจัดทำ รายละเอียดของคู่มือการใช้รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา โดยใช้เทคนิคเดลฟี่แบบปรับปรุง จำนวน ๓ รอบ เครื่องมือที่ใช้รอบที่ ๑ เป็นแบบสอบถามปลายปิด แบบเห็นด้วย ไม่เห็นด้วย วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยความถี่ (f) เครื่องมือที่ใช้รอบที่ ๒ และรอบที่ ๓ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน ประมาณค่า ๕ ระดับ วิเคราะห์ ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่ามัธยฐาน (Md) และค่าพิสัยระหว่างควาอิทีล์ (IR) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การตัดสินฉันทามติและ ระยะที่ ๓ ขั้นทดสอบรูปแบบ (Testing the Model) เป็นการตรวจสอบความถูกต้อง เทมาสม สอดคล้องและเป็นไปได้ของรูปแบบการพัฒนา โดยการสำรวจความคิดเห็น ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Stakeholders) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติคือ ค่าเฉลี่ย (Arithmetic) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) รวมทั้งการประเมินประสิทธิภาพและยืนยันรูปแบบโดยประชุมสัมมนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

สรุปผลการวิจัย

๑. รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำจังหวัด นครนายก ด้วยรูปแบบ DPS (DPS Model) ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการของรูปแบบ วัตถุประสงค์ของรูปแบบ ระบบและกลไกของรูปแบบ วิธีการดำเนินงานของรูปแบบ แนวทางการประเมินรูปแบบ และเงื่อนไขของรูปแบบ

๒. การตรวจสอบประสิทธิภาพของรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาประจำจังหวัด นครนายก ที่สร้างและพัฒนาขึ้นสรุปได้ ดังนี้

๒.๑ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยส่วนที่ ๒ องค์ประกอบของรูปแบบ มีความเหมาะสมมากที่สุด รองลงมาคือส่วนที่ ๑ ส่วนนำ และส่วนที่ ๓ ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาตามรูปแบบ ตามลำดับ

๒.๒ ด้านความสอดคล้องของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยส่วนที่ ๒ องค์ประกอบของรูปแบบ มีความสอดคล้องมากที่สุดรองลงมาคือส่วนที่ ๓ ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาตามรูปแบบ และ ส่วนที่ ๑ ส่วนนำ ตามลำดับ

๒.๓ ด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยส่วนที่ ๑ ส่วนนำ มีความเป็นไปได้มากที่สุด รองลงมา คือ ส่วนที่ ๒ องค์ประกอบของรูปแบบ และส่วนที่ ๓ ตัวอย่างแนวทางการพัฒนาตามรูปแบบ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับหน่วยงานระดับนโยบาย

๑.๑ หน่วยงานระดับนโยบายควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนา คุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติในทุกระดับ โดยเลือกประเด็นหรือ ข้อที่สอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษาและบริบทของสถานศึกษาไปพัฒนาและกำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมาย การจัดกิจกรรม แนวทางการจัดกิจกรรม ด้านนี้เป็นชี้สู่การปฏิบัติ รวมทั้งแนวทางในการประเมินผลการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นกระทรวงศึกษาธิการในการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนให้เกิดค่านิยมยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ภาคภูมิใจในความเป็นคนไทยและเตรียมความพร้อมสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ผ่านระบบ การจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษานำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นรูปธรรม

๑.๒ หน่วยงานระดับนโยบายควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจ ที่ถูกต้องโดยวิธีการต่าง ๆ เช่น การจัดทำคู่มือ เอกสารเผยแพร่ความรู้ การจัดอบรมสัมมนา การจัดระบบ และการจัดการความรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานในระดับปฏิบัติอื่นสามารถนำไปปฏิบัติ ให้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

๑.๓ กระทรวงศึกษาธิการถือเป็นศูนย์กลางที่สำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษา ในระดับเขตพื้นที่ที่เป็นไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาลด้านการจัดการศึกษาซึ่งควรกำหนดเป็นนโยบายและจุดเน้นยุทธศาสตร์ ของกระทรวงศึกษาธิการในการส่งเสริมให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติและสนับสนุน ด้านการศึกษา ของทุกสังกัดในการน้อมนำพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างพื้นฐานชีวิตให้แก่ผู้เรียน โดยจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายรูปแบบตามอัตลักษณ์ และความเหมาะสมของสภาพแวดล้อมชุมชน

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปปฏิบัติ

๒.๑ การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นหน่วยงานในระดับปฏิบัติที่มีความสำคัญที่สุด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า สถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหาร คณะกรรมการที่มีส่วนเกี่ยวข้อง นอกจากจะมีการศึกษาทำความเข้าใจ รูปแบบการพัฒนาให้ชัดเจนเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง มีการนำรูปแบบไปใช้อย่างสมบูรณ์ตลอดกระบวนการ และบูรณาการให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน มีระบบการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการนำรูปแบบไปใช้อย่าง ต่อเนื่อง มีการประเมินและปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการเผยแพร่ความสำเร็จในการนำรูปแบบไป ใช้เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษาอื่น

๒.๖ ควรนำรูปแบบการพัฒนาไปใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและประสบการณ์ในการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ไปสู่การปฏิบัติและเป็นรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เป็นไปอย่างเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดประโยชน์ทางด้านการศึกษาและผลลัพธ์อีกด้วย ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๗ ควรนำรูปแบบการพัฒนาที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางน้อมนำพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา และเสนอเป็นแนวทางการจัดกิจกรรมควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน และนโยบายที่เน้นการเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นพลเมืองที่ดีเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์มีจิตบริการ มีอาชีพ โดยใช้การจัดกิจกรรมเป็นฐาน (Active-based Learning) ส่งผลให้การศึกษาของไทยมีคุณภาพ และมีมาตรฐานที่สามารถเสริมสร้างและพัฒนาผู้เรียนให้เกิดค่านิยมยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และความภาคภูมิใจในการเป็นคนไทยอย่างมีคุณค่า

๒.๘ ผู้บริหารสถานศึกษา ครุศาสตร์ และผู้ที่เกี่ยวข้องควรทราบและให้ความสำคัญในการเสริมสร้าง คุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษามีการนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน โดยถือเป็นภาระหน้าที่สำคัญของบุคลากรทุกคน มิใช่เป็นความรับผิดชอบของบุคคลใดโดยเฉพาะ รวมทั้งมีกระบวนการ ควบคุม กำกับ ติดตามอย่างเหมาะสม เพื่อให้การสร้างเยาวชนเป็นคนดีและ พัฒนาให้เป็นคนเก่ง สู่การปฏิบัติ ตามรอยพระยุคลบาทเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

๓.๑ ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมหรือปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ต่อการนำรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในประเทศไทยไปใช้โดยวิธีอภิมาน (Meta Analysis) อันเป็นการมองภาพรวมระดับหัวภาค

๓.๒ ควรมีการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ ผ่านระบบการจัดการศึกษาในเชิงลึก โดยวิธีการสำรวจรูปแบบและกระบวนการจัดการเชิงระบบ เพื่อนำข้อมูล และข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับการวางแผน กระบวนการพัฒนา และการตัดสินใจเพื่อกำหนดนโยบาย และยุทธศาสตร์ที่สำคัญ รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงและนำไปใช้เป็นต้นแบบ (Best Practice) การจัดการศึกษา เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น

๓.๓ ควรมีการวิจัยเชิงประเมินด้านการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราโชบาย ด้านการศึกษาอย่างรอบด้านตามแนวทางวิธีเชิงธรรมชาติ (Naturalistic Approach) ที่เน้นการตัดสินคุณค่า เพื่อให้ได้ผลการศึกษาในมิติที่แทรกต่างจากวิธีเชิงระบบ (Systematic Approach) และสามารถประเมินในเวลาเดียวกันได้ ทุกขั้นตอน เป็นการประเมินเชิงตัดสินใจที่เน้นความสำคัญของการเชื่อมโยงการวิจัยเชิงประเมินผล กับการตัดสินใจต่อการจัดโครงสร้างพื้นฐานในลักษณะอีกประโยชน์ต่อการตัดสินใจเป็นสำคัญ

แบบตอบรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....

วันที่.....เดือน..... พ.ศ. ....

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา.....ได้รับเอกสาร
เผยแพร่ผลงานทางวิชาการ เรื่อง รูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนตามพระบรมราชโภษ
ด้านการศึกษาในหลวงรัชกาลที่ ๑๐ ของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาปراจีนบุรี นครนายก จัดทำโดยนางสาววรรณ บุญโต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาปраจีนบุรี นครนายก เรียบร้อยแล้ว และได้เผยแพร่ให้สถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา
ศึกษานิเทศก์ ครุและบุคลากรทางการศึกษาได้ทราบโดยทั่วไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาส

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง.....